

Roll
No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Serial No. of
G. C. A. B.

ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 63]

[ಒಟ್ಟು ಮುದ್ರಿತ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 24

Total No. of Questions : 63]

[Total No. of Printed Pages : 24

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : **08-M**

ವಿಷಯ : ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ — ಮರಾಠಿ

Code No. : **08-M**

Subject : First Language — MARATHI

ದಿನಾಂಕ : 28. 03. 2014]

[Date : 28. 03. 2014

ಸಮಯ : ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 09-30 ರಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 12-45 ರವರೆಗೆ]

[Time : 09-30 A.M. to 12-45 P.M.

ಪರಮಾವಧಿ ಅಂಕಗಳು : 125]

[Max. Marks : 125

FOR OFFICE USE ONLY

Q. No.	Marks	Q. No.	Marks	Q. No.	Marks	Q. No.	Marks	Q. No.	Marks		
1.		15.		29.		43.		57.			
2.		16.		30.		44.		58.			
3.		17.		31.		45.		59.			
4.		18.		32.		46.		60.			
5.		19.		33.		47.		61.			
6.		20.		34.		48.		62.			
7.		21.		35.		49.		63.			
8.		22.		36.		50.		×			
9.		23.		37.		51.		×			
10.		24.		38.		52.		×			
11.		25.		39.		53.		×			
12.		26.		40.		54.		×			
13.		27.		41.		55.		×			
14.		28.		42.		56.		×			
Total Marks											
Total Marks in words								Grand Total			
1. ✓											
2. ✓								✓		✓	
Signature of Evaluators				Registration No.				Signature of the Deputy Chief		Signature of the Room Invigilator	

[Turn over

परीक्षार्थीना सूचना :

- i) ही प्रश्नोत्तर पत्रिका आहे.
- ii) ह्या प्रश्नोत्तर पत्रिकेत 'जोड्या जुळवा' प्रश्नासहित एकूण 63 (त्रेसष्ट) प्रश्न आहेत.
- iii) वस्तुनिष्ठ व व्यक्तिनिष्ठ प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यासाठी पुस्तिकेमध्येच जागा दिलेली आहे. दिलेल्या जागेमध्येच उत्तरे लिहावीत.
- iv) पेन्सिलीने लिहिलेले उत्तर ग्राह्य धरले जाणार नाही.
- v) ह्या प्रश्नोत्तर पुस्तिकेत दिलेले योग्य पर्याय, रिकाम्या जागा भरा आणि जोड्या जुळवा या सारख्या प्रश्नांच्या उत्तराना खाडाखोड करू नये. तसे केल्यास ते उत्तर ग्राह्य धरले जाणार नाही.
- vi) प्रश्नोत्तर पत्रिका वाचण्यासाठी 15 मिनीटांची जास्त वेळ दिलेला आहे.

I. पुढील 1 ते 15 पर्यंतच्या प्रश्नांना किंवा अपूर्ण वाक्यांशाना चार पर्याय दिलेले आहेत. त्यापैकी योग्य पर्यायी उत्तर निवडून पूर्ण उत्तर मुळाक्षरासह दिलेल्या जागेत लिहा. 15 × 1 = 15

1) बोर हे कोणाच्या घोड्याचे नांव होते ?

(A) विश्वासराव	(B) माऊसाहेब
(C) सदाशिवराव	(D) प्रतापराव.

उत्तर : _____

2) भक्तांची रांग कश्यासाठी लागत असे ?

(A) दर्शन	(B) जेवण
(C) प्रवेश	(D) लिफ्ट.

उत्तर : _____

3) 'अपघात' या पाठाचे मुल्य आहे

(A) कर्तव्यनिष्ठा	(B) निसर्गप्रेम
(C) माणूसकी	(D) मानवता.

उत्तर : _____

4) आठवड्यातून प्रसिद्ध होणारे पत्रक असते

- (A) दैनिक (B) पाक्षिक
(C) साप्ताहिक (D) मासिक.

उत्तर : _____

5) सदाबहार मंडळांनी कोणाचा सत्कार केला ?

- (A) आजी (B) नातू
(C) आजोबा (D) नात.

उत्तर : _____

6) बापरखुमादेविवरू ही कविता लिहीली

- (A) नामदेव (B) ज्ञानेश्वर
(C) रामदास (D) तुकाराम.

उत्तर : _____

7) यशोदेने कृष्णाला याला बांधुन घातले :

- (A) झाड (B) खांव
(C) उखळ (D) खिडकी.

उत्तर : _____

8) कोळी लोक म्हावरा माला म्हणत :

- (A) नवरा (B) मीठ
(C) कासव (D) मासा.

उत्तर : _____

9) रंगमहाली विठूची वाट कोण पहात होती ?

- (A) रूक्मिणी (B) राधा
(C) जनाबाई (D) कान्होपात्रा.

उत्तर : _____

10) खालील तत्सम शब्द ओळखून लिहा.

(A) साप	(B) काम
(C) धर्म	(D) बाघ.

उत्तर : _____

11) पंचमी विभक्तीचे प्रत्यय हे आहेत

(A) सा, ला, ले	(B) चा, ची, चे
(C) ऊन, हून	(D) त, इ, आ.

उत्तर : _____

12) 'मी अभ्यास केला' या वाक्याचा काळ ओळखा.

(A) वर्तमान काळ	(B) भूत काळ
(C) भविष्य काळ	(D) अपूर्ण काळ.

उत्तर : _____

13) चिंच आंबट आहे अधोरेखित शब्दाची जात सांगा :

(A) सर्वनाम	(B) नाम
(C) विशेषण	(D) क्रियापद.

उत्तर : _____

14) 'वारा' या शब्दाला समानार्थी शब्द सांगा.

(A) पवन	(B) रोहन
(C) करण	(D) सागर.

उत्तर : _____

15) माणसाच्या अभयारण्यात माणसांना याच्यासारखे मुक्तपणे, निर्भयपणे जगता येईल.

(A) पशु	(B) पक्षी
(C) मनुष्य	(D) साप.

उत्तर : _____

II. रिकाम्या जागी योग्य शब्द भरा :

5 × 1 = 5

16) बाई देवबास हे या ठिकाणी रहाणारे होते.

उत्तर : _____

17) शारदा नाटकात विवाहाची समस्या मांडली आहे.

उत्तर : _____

18) सुस्लोक वामनाचा तैसी आर्या

उत्तर : _____

19) माय या पाठाचे मुल्य आहे.

उत्तर : _____

20) पळसाला पाने (म्हण पूर्ण करा).

उत्तर : _____

III. 21) योग्य जोड्या जुळवा :

5 × 1 = 5

(अ)

(ब)

i) सायंकाळचा पुजावसर

अ) प्रतिभा राय

ii) पाखरमायेचा वटवृक्ष

ब) समर्थ रामदास

iii) अपघात

क) डॉ० गं० ना० जोगळेकर

iv) शिवरायाचे आठवावे स्वरूप

ड) बाई देवबास

v) ग्रीष्मातल्या सकाळी

इ) दासगणू

ई) मारुती चितमपल्ली

उ) वामन पंडीत

ऊ) पदमा गोळे.

उत्तर : i) _____ ii) _____

iii) _____ iv) _____

v) _____

[Turn over

IV. खालील प्रश्नांची प्रत्येकी एका वाक्यात उत्तरे लिहा :

10 × 1 = 10

22) विश्वासरावाचा मृत्यू कसा झाला ?

उत्तर : _____

23) मराठी भाषेचा जन्म कोणत्या शतकात झाला ?

उत्तर : _____

24) ज्ञानेश्वराचे माहेर कोणते ?

उत्तर : _____

25) पडलेल्या वृक्षात कृष्णा कसा खेळत होता ?

उत्तर : _____

26) कामिनी, पूत्र, कशाचे साथी आहेत ?

उत्तर : _____

27) समर्थ रामदासानी कोणास पत्र लिहिले ?

उत्तर : _____

28) ढग कुठे उतरला होता ?

उत्तर : _____

29) तू मुंबईस केव्हा जाणार आहे ? या वाक्याचा प्रकार सांगा.

उत्तर : _____

30) मान × विरुद्धार्थी शब्द सांगा.

उत्तर : _____

31) 'मुलांने बैलास मारले' या वाक्याचा प्रयोग ओळखा.

उत्तर : _____

V. खालील प्रश्नांची दोन-तीन वाक्यात उत्तरे लिहा :

15 × 2 = 30

32) शारदा आईला कोणती विनवणी करते ?

उत्तर : _____

[Turn over

33) दारू प्यालेला ब्राह्मण आढळला तर त्यास कोणत्या प्रकारची वागणुक दिली जाई ?

उत्तर : _____

34) मसण्याउद या प्राण्याचे वर्णन कसे केले आहे ?

उत्तर : _____

35) कुळवाडी लोक लेखकावर का जळत असत ?

उत्तर : _____

36) कोरडी भिक्षा कोणत्या दिवशी मागत ? भिक्षेत कोणती घान्ये मिळत ?

उत्तर : _____

37) लेखकांच्या मनात तळयाबद्दल कोणत्या आठवणी आहेत ?

उत्तर : _____

38) कान व हात कश्याने शोभून दिसतात ?

उत्तर : _____

39) दर्याला लाली कश्यामुळे चढते ?

उत्तर : _____

40) रूक्मिणीच्या माहेराचे वर्णन करा.

उत्तर : _____

41) जगात कोणते दुर्गुण असु नयेत असे कवी म्हणतो.

उत्तर : _____

42) संधी विग्रह करून संधी ओळखा.

(अ) ज्ञानोपासक

(ब) दिगंतर.

उत्तर : अ) _____

उत्तर : ब) _____

43) 'तू तर चाफेकळी' अलंकार ओळखून लक्षणे सांगा.

उत्तर : _____

44) 'मेघानी हे गगन भरता गाठ आषाढमासी' या ओळीचे गण पाडून लक्षण सांगा.

उत्तर : _____

45) खालील वाक्प्रचारांचा अर्थ सांगून वाक्यात उपयोग करा.

(अ) जिवाचे रान करणे

(ब) शहीद होणे.

उत्तर : अ) _____

उत्तर : ब) _____

46) समास विग्रह करून नांवे लिहा.

(अ) क्षणोक्षणी

(ब) पंचवटी.

उत्तर : अ) _____

उत्तर : ब) _____

VI. खालील प्रश्नांची उत्तरे पाच ते सहा वाक्यात लिहा :

10 × 3 = 30

47) आजी आजोबांच्या भांडणाचे वर्णन करा.

उत्तर : _____

48) तद्भव व तत्सम शब्द म्हणजे काय हे सांगुन उदाहरण लिहा.

उत्तर : _____

49) 'एक भारतीय असल्याचा अभिमान वाटला' संदर्भ स्पष्टीकरण करा.

उत्तर : _____

50) टाकळीला 'सैनिक टाकळी' असे का म्हणतात ?

उत्तर : _____

51) हिराचे वर्णन लेखकांने कसे केले आहे ?

उत्तर : _____

52) “पद कमल विमल या हरिचे चित स्मर रे’ संदर्भ स्पष्टीकरण करा.

उत्तर : _____

53) दोस्त व दुश्मन याच्या बाबत कवीचे घोरण कसे आहे ?

उत्तर : _____

54) चाफ्याने कवयित्रीला काय सांगितले ?

उत्तर : _____

55) सौमित्रीला शबरी काय सांगते ?

उत्तर : _____

58) डॉक्टरांच्या जीवनातील अविस्मरणीय घटना कोणती ?

उत्तर : _____

59) भारतमातेने आपल्याला कोणती विनवणी केली आहे ?

उत्तर : _____

60) पुढील कविता पूर्ण करा :

ती वनमाला म्हणे

.....

.....

..... माझा लळा.

उत्तर : _____

VIII. 61) खालील उतारा वाचून त्याखाली दिलेल्या प्रश्नांची उत्तरे तुमच्या शब्दात लिहा :

4

दुःखे येतात ती आपली कसोटी पाहण्या साठीच येतात. त्यावेळी न डगमगणे हाच खरा पुरुषार्थ भटीतून तावुनसुलाखून निघाल्याखेरीज सोन्याला तेज चढत नाही. किंवा टाकीचे घाव सोसल्याखेरीज दगडाला देवपण येत नाही हे आपणाला माहित नाही काय ? पैलू पाडल्याशिवाय हिऱ्याला सुद्धा किंमत येत नाही. आपणावर कोसळणारी दुःखे ही अशीच आपल्या व्यक्तीमत्वाला पैलू पाडण्यासाठी निर्माण झाली आहेत. असे आपण का समजू नये ? शिवाय जगात दुःख आहेत म्हणून सुखाची किंमत आपणास कळते ना ? जगात अंधारी रात्र आहे म्हणूनच चंद्राला महत्व आहे.

प्रश्न :

- (अ) दुःखे कश्यासाठी येतात ?
 (ब) दगडाला देवपण केव्हा येते ?
 (क) चंद्राला महत्व का आहे ?
 (ड) उतान्याला योग्य शिर्षक द्या.

उत्तर : अ) _____

उत्तर : ब) _____

उत्तर : क) _____

उत्तर : ड) _____

[Turn over

IX. 62) आरोग्याचे महत्व सांगणारे पत्र तुमच्या लहान भावास लिहा.

5

उत्तर : _____

X. 63) खालील पैकी कोणत्याही **एक** विषयावर **पंधरा** ते **वीस** ओळी निबंध लिहा : 5

- (अ) राष्ट्रीय सण
- (ब) पर्यावरणाचे महत्व
- (क) माझा आवडता खेळाडू
- (ड) मोबाईलचे फायदे व तोटे.

उत्तर : _____

[Turn over

